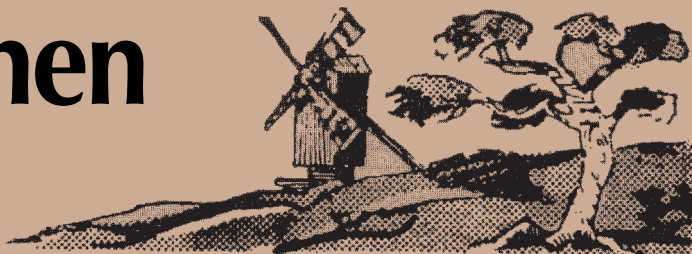

Herttoniemeläinen

Herttoniemi-seura ry:n julkaisu 2007

**PERINTEINEN HERTTONIEMIPÄIVÄ SUNNUNTAINA 2.9.2007
HERTTONIEMEN URHEILUPUISTOSSA.
UUDET JA VANHAT HERTTONIEMELÄISET JA HERTTONIEMENRANTALAISET,
TERVETULO A VUHTYMÄÄN!**

Hyvät herttoniemeläiset

”Suur”-Herttoniemi on monimuotoinen alue. Vanha Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi, hyvällä lapsella on monta nimeä, muodostaa omaleimaisen 50-luvun luonnonläheisen asuinalueen. Tämän omaleimaisuuden soisimme jatkaa.

Teollisuusalue, jota kutsutaan nykyisin myös yritysalueeksi, on kokenut muodonmuutoksen autoliikkeiden vallattua Mekaanikonkadun. Herttoniemenranta on puolestaan uusi merellinen ja nykyaikainen tiiviisti rakennettu yhteisö.

Metroasema ympäristöineen olisi luonnollinen keskus näille Herttoniemen eri osille. Alue on kuitenkin ollut keskeneräinen ja rujo, eikä kaupunki ole kyennyt ratkaisemaan alueen kehittämistä. Osin tämä on johtunut Keskon tontin rakentamattomasta osasta, joka liittyy metroasemaan.

Nyt Kaupunkisuunnitteluvirasto järjestää alueesta suunnittelukilpailun. Jännityksellä odotamme kilpailun tuloksia. Toivomme viihtyisää, turvallista ja monia palveluita tarjoavaa Herttoniemen keskusta. Voisivatko jopa kirjasto ja terveystalvelut sijaita hyvien kauppapalveluiden ohella keskellä kylää? Puhumattakaan oikeasta kahvilasta.

Seppo Hiltunen

Herttoniemeläinen

Herttoniemi-seura ry:n julkaisu

**Ilmestyy syksyisin osana
Herttoniemi-päivän tapahtumia.**

Päätoimittaja Seppo Hiltunen
Julkaisuvastaava Erkki Merimaa
Kannen kuva Jari Kuuluvainen

Herttoniemi-seuran johtokunta 2007

**Puheenjohtaja,
Herttoniemeläinen-lehden päätoimittaja**
Seppo Hiltunen
Mäyrätie 12 A 8
00800 Hki
p: 050-3033340
e: sk.hiltunen@gmail.com

**Varapuheenjohtaja,
lehden julkaisuvastaava**
Erkki Merimaa
p: 050-5702881
e: erkki.merimaa@kolumbus.fi

Paino: Painotalo Miktör Ky 2007

Seuran sihteeri
Eila Tontti
Sopulitie 26 B, 00800 Hki
p: 040-557 4682
e: eila.tontti@tonttioy.com

Taloudenhoitaja
Raimo Hjerppe
Sopulitie 19
00800 Hki
p: 050-365 8411

Palstaviljelyvastaava
Antti-Jussi Salmenlinna
Kulosaaren Puistotie 44 I 32
00570 Hki
p: 050-560 0400
e: ajs@iki.fi

Kulttuuriasiat
Veijo Vatka
Hiihtomäentie 34 A 3,
00800 Hki
p: 781 471 (koti),
p:2340 3310 (työ)
e: veijo.vatka@evl.fi

Avantouintiasiat
Meri-Sisko Eskola
e:meri-sisko@fonet.fi
Markku Elva
e: markku.elva@neidonpaula.fi

Herttoniemi.fi -sivusto
Eeva Kuuluvainen
Oravatie 8,
00800 Hki
p: 7553120 (koti),
e: eeva.kuuluvainen@kolumbus.fi

Yhdyskuntavastaava
Maala Nieminen
p: 045-678 1472,
e: herttoniemen.kotijoukot @kolumbus.fi

Ensio Selin
Oravatie 9,
00800 Hki
p: 783 475 (koti)

Seuran osoite:
Herttoniemi-seura ry
PL 237
00811 Helsinki

Herttoniemi-päivä sunnuntaina

2.9.2007

Herttoniemen kirkossa

Hiihtomäentie 23

Herttoniemi-päivän messu klo 10 suomen- ja arabiankielellä Herttoniemen kirkossa, Hiihtomäentie 23. Toimittaa pastori Johnny Sabbah. Kanttorina Kirsi Lemponen. Musiikkia: Arabiankielinen lauluryhmä ja Herttoniemen kirkkokuoro. Kirkkokahvit.

اهلاً وسهلاً في القُدَّاس في الكنيسة الهرثونيمي في
تمام الساعة ١٠ في تاريخ ٢٠٠٧/٩/٢
يقود القُدَّاس الأب جوني صَبَّاح

Herttoniemen kirjastossa

Kettutie 8 C

Kirjasto avoinna klo 11-14

Liikuntapuistossa

Ohjelmaa urheilukentällä:

11.00-11.45	Stadin juhlaorkesteri soittaa. Solistina Marja Hänninen. Ilmoittautuminen lasten juoksukilpailuihin
11.45	Tervehdyssanat, Herttoniemi-seuran puheenjohtaja Seppo Hiltunen
12.00	Lasten juoksukilpailut
13.00	Ohjelmaa lapsille. Pellekaija Pum esiintyy.
13.45	Lasten juoksukilpailuiden palkintojen jako

Kentällä tapahtuu

Puhvetti
Kirpputori
Arpajaiset
ym. tapahtumia koko perheelle
Paikalla myös Herttoniemen poliittisten paikallisjärjestöjen edustajia

Ohjelma jatkuu Herttoniemenrannassa

Laivalahden torilla

klo 15-17; ohjelmassa mm. rantakaraoke, herkkuja, fitnessinfo, ikäenergiaa, lionsenergiaa, taidetta, satuja, terveyttä, ongintaa

Tuoriniemen paviljongilla

Tanssit klo 18-21, buffetti, vapaa pääsy
Musiikki: Omat pojat

Tervetuloa!

**“AJASSA ELÄVÄ ITÄ-HELSINKI / ITSENÄINEN SUOMI 90 VUOTTA “
ITÄ-HELSINGIN XXIII KULTTUURIVIIKOT 7.- 28.10 2007**

Itä-Helsingin kulttuuriviikot

Herttoniemen kirkko

Torstaina 11.10. klo 19

KONSERTTI Herttoniemen kirkossa, Hiihtomäentie 23 Esiintyjät: Johanna Iivanainen, laulu. Olli Ahvenlahti, piano. Eero Koivistoinen, saksofoni. Todellista herkkua jazzin ystäville!

Sunnuntaina 14.10. klo 18

GOSPEL-KONSERTTI Herttoniemen kirkossa, Hiihtomäentie 23 Esiintyjänä tunnettu laulutaiteilija Johanna Tuomi, sopraano. Säestäjänä Mikko Nurmi, piano. Vapaa pääsy

Herttoniemen kirjasto

Lapset ovat jälleen kulttuuriviikkojen aikana kirjaston erityisen huomion kohteena. Kirjasto järjestää lapsille satutuokioita ja muita tapahtumia.

Lokakuun taiteilijavieras on herttoniemeläinen Alpo Tuurnala, jonka herkkien akvarellien kokoavana teemana on Saaristolaispäiväkirja.

Muulla Itä-Helsingissä

Itä-Helsingin kulttuuriviikkojen tilaisuuksia on myös eri puolilla Itä-Helsinkiä. Mielenkiintoisia tapahtumia on esimerkiksi kulttuurikeskus Stoassa sekä Vuotalossa. Seuraavassa makupaloja tarjonnasta:

Sunnuntai 7.10. klo 13 - 17

Kulttuurikeskus Stoa, Turunlinnantie 1

NUOREN MUSIIKIN PÄIVÄ

Itä-Helsingin Musiikkiopiston nuoret solistit ja orkesterit estradilla

Sunnuntai 7.10. klo 13 - 17 klo 14

Aino Acktén huvila

KULOSAARI-MATINEA Brändö-matiné

Esiintyjinä kulosaarelaisia klassisen musiikin taiteilijoita, mukana mm.

Tapiola Sinfoniettan viulisti Leena Ihamuotila.

Konsertti kuuluu Kulosaari 100 vuotta -juhluvuoden tapahtumiin.

vapaa pääsy | fritt inträde

Lauantai 13.10.klo 15

Vuotalo

ITSENÄINEN SUOMI 90 VUOTTA - Juhla sotaveteraaneille ja heidän läheisilleen

Esiintymässä mm:

Päämajaorkesteri, Sakarat ja Karjalan Nuorten Kärri-ryhmä

musiikinäytelmässä: Sotilaan uni - tanssillisia tuokiokuvia vuoden 1944 rintamalta

lausuntaa, kuoroesityksiä

kahvitarjoilu klo 14 Lions Clubit Vuosaari, Marjaniemi, Pro Cultura, Roihuvuori, Kruunuhaka ja LC Helsinki/Itä

vapaa pääsy

Lauantai 13.10

”KOHTI” - OPPERAN BALETIN SOLISTIT STOASSA

klo 19

Kulttuurikeskus Stoa, Turunlinnantie 1

Minna Tervämäki, Nina Hyvärinen, Ulla-Mari Mäkelä

liput 20 €/ 18 €

Lauantai 13.10 klo 19 - 22

Vuotalo

“LUONA VANHAN VERÄJÄN”

Konserttitanssiaiset ihanien iskelmien parissa koko perheelle

Vieno Kekkonen ja Esbo Spelmanslag, joht. Pekka Pentikäinen

Liput 10 € Lippupalvelu ja tuntia ennen ovelta

Lapset alle 12 v aikuisen seurassa ilmaiseksi

Tietoa Itä-Helsingin kulttuuriviikkojen eri tapahtumista saa esimerkiksi Herttoniemen osalta Herttoniemen kotisivuilta osoitteesta www.herttoniemi.fi sekä kulttuuriviikkojen koko tarjonnasta osoitteesta www.kaupunginosat.net/itahelsinginkulttuuri/. Itä-Helsingin kulttuuriviikkojen tarjonnasta julkaistaan myös esite, jota on saatavissa muun muassa Herttoniemen kirjastosta ja Herttoniemen kirkolta.

Hyviä kulttuurinautintoja!

Erkki Merimaa

KATSAUS HERTTONIEMI-SEURAN TOIMINTAAN VUONNA 2006

Herttoniemi-seura toimi perinteiseen tapaan kotiseutuyhdistyksenä.

Kevätkokous pidettiin asukastalo Ankkurissa. Tavanomaisten kokousasioiden lisäksi aiheena oli Herttoniemen metroaseman viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittäminen. Asiaa alusti projektipäällikkö Mikko Virkamäki YKS2-turvallisuusprojektista.

Syyskokous pidettiin Herttoniemen kirkon tiloissa. Kokouksen yhteydessä olleessa asukasillassa pidettiin Herttoniemi-foorumi. Foorumiin osallistuvivat muun muassa Jouko Kunnas Liidea Oy:stä, rakennuttajainsinööri Timo Juolevi HKL:sta, vs. asemakaavapäällikkö Kari Piimies sekä asemakaava-arkkitehti Timo Karhu kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Perinteistä Herttoniemi-päivää vietettiin syyskuussa. Pää tapahtuma oli Herttoniemen liikuntapuiston urheilukentällä. Myös Tuorinniemessä juhlittiin Herttoniemi-päivänä.

Itä-Helsingin kulttuuriviikkojen aikaan oli Herttoniemessä lukuisia tapahtumia kirjastossa ja kirkossa. Lokakuun ajan oli kirjastossa näytteillä Artti Pohjanheimon maalauksia ja veistoksia.

Kasvimaatoiminta on ollut aktiivista. Kasvimaalueella on tehty monenlaisia parannuksia ja palstojen käyttöaste on lisääntynyt.

Seura on ottanut kantaa tai antanut lausuntoja mm seuraavista asioista:

- Lausunto Herttoniemeä koskevasta Itäväylän meluestesuunnitelmaluonnoksesta
- Kannanotot Hiihtäjätien asemakaavaluonnoksesta kaupunkisuunnitteluvirastoon, kaupunkisuunnittelulautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle
- Kannanotto YTV:lle PLJ 2007 liikennejärjestelmäluonnoksesta.
- Kannanotto opetusvirastolle kouluverkkoselvityksestä.

Herttoniemi-seura on ollut aktiivisesti mukana kehitettäessä Herttoniemen kotisivuja. Herttoniemen kotisivut julkistettiin Herttoniemi-päivänä.

Herttoniemenrannan kulttuuriseura Hera lopetti toimintansa ja sen jäsenet siirtyivät Herttoniemi-seuran jäseniksi. Heran ylläpitämä avantouintitoiminta tuli Herttoniemi-seuran yhdeksi toimintamuodoksi.

Seuran jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti ESR-rahoituksella toteutettavaan Arja-hankeeseen. Siinä selvitetään asumisen, palvelujen, liikkumisen ja työssäkäynnin sovittamista toisiinsa.

Seuran edustus Itä-Helsingin kulttuuriviikkojen hallituksessa jatkui.

Haluan liittyä Herttoniemi-seuran jäseneksi

Nimi: _____

Arvo tai ammatti _____

Syntymäaika _____ puhelin: _____

Postiosoite _____

Sähköposti _____

Olen kiinnostunut seuraavista Herttoniemeä koskevista asioista:

Olen halukas vuokraamaan kasvimaapalstan v. 2008 _____

Päiväys ja allekirjoitus: _____

Postitetaan osoitteella: Herttoniemi-seura ry, PL 237, 00811 HKI

Herttoniemi sanomalehdissä 1800-luvulla

Herttoniemenrannan Kipparivuorella sijainnut rikasmuotoinen puuhuvila paloi vuonna 1998. Valokuva Helsingin kaupunginmuseo, Kari Hakli 1972.

1800-luvun alkupuolella sanomalehdet olivat yleensä nelisivuisia. Kerran tai kaksi viikossa ilmestyneistä lehdistä voitiin lukea pieniä artikkeleita ja kaunokirjallisia tuotteita, mutta mukaan mahtui myös erilaisia julistuksia, kuulutuksia ja pikku-uutisia.

Viranomaistiedotteita julkaisivat tärkeimmät lehdet, kuten **Åbo Allmänna Tidning** ja **Finlands Allmänna Tidning**. Mutta toki arkisemmistakin asioista kirjoitettiin. Palstatilaa saivat tiettyt avioliitot ja kuolemantapaukset ja 1800-luvun lopulla lehtien sivuilta löytyi entistä useampia mainoksia. Kuten nykyisinkin poikkeukselliset ilmiöt ja tapahtumat olivat lehdistä mieluista uutisoitavaa. Maaliskuussa vuonna 1810 Turussa ilmestynyt **Åbo Allmänna Tidning** kertoi helposti tarttuvasta karjasairaudesta, joka riehui Herttoniemen säteritilalla. Herttoniemen karjan epäiltiin saaneen tartunnan kolmesta tilalle tulleesta vieraasta nautaeläimestä, jotka oli laitettu samaan suojaan tilan oman karjan kanssa. **Åbo Tidning**

oli maininnut Herttoniemen jo aikaisemmin; lehdessä kerrottiin 28.10.1807 Herttoniemen kartanonkin 1780-luvulla omistaneen kauppias Johan Sederholmin elämästä.

Herttoniemen kaltaisen pienen paikkakunnan nimi nousi lehdissä 1800-luvulla esiin esimerkiksi kuolinuutisissa. **Finlands Allmänna Tidning** -lehdessä oli vuonna 1821 tieto Herttoniemessä kuolleesta Brita Margareta Meijeristä, joka oli syntyperältään ruotsalainen. Aina paikkakuntaa ei kuitenkaan mainittu. Esimerkiksi Herttoniemen kartanon rakennuttaneen ja siellä isännöineen amiraali Carl Olof Cronstedtin kuolinuutisissa edellisenä vuonna samassa lehdessä oli vain otsikko: ”Maaseudulla kuolleita”. Kartanoon hankittiin myös sanomalehtiä, mikä käy ilmi amiraali Cronstedtin lesken Beata Sofia Wrangelin menotilinpäädöstä vuodelta 1824.

Seurapiiri uutisetkin toivat Herttoniemen esille. Amiraali Cronstedtin tyttären, Pietarissa hovineitona aiemmin toimineen Hedvig Charlottan häitä vie-

tettiin Herttoniemen kartanossa vuonna 1819. Asiasta ilmoitettiin turkulaisessa **Åbo Allmänna Tidning**-lehdessä maaliskuussa. Hedvig Charlotta meni naimisiin sittemmin Oulun läänin maaherrana toimineen Abraham Stjernschantzin kanssa. Puoliso sai Herttoniemen kartanon omistukseensa vuonna 1839.

Kauppa muodosti yhteyden paikkakunnan, kartanon ja sanomalehtien välille. **Helsingfors Tidningar**-lehdessä löytyy 1840-luvulla joukon ilmoituksia, joissa mainostetaan Herttoniemen kartanotilan maataloustuotteita. Siksi tiedämme, että kauraa oli myynnissä marraskuussa vuonna 1841. Isoimpia määriä ostettaessa hinnasta sai neuvotella pehtori Söderbergin kanssa. Joulunpyhien jälkeen vuonna 1843 kaupattiin Herttoniemessä kalkkunoita ja vuonna 1851 tilan erinomaisista perunoista sai maksaa 2 ruplaa tynnyriltä. Onnettomuuksista ja sairauksista kertominen on ollut ja on edelleen sanomalehtiutisten perusaiheita. Toukokuussa vuonna 1874 **Suomen Wiralli-**

nen Lehti kertoi Herttoniemeen pestatun rokkotautiin sairastuneen ”renkiwouti” Edvard Tallbergin ”hourupäisään lopettaneen elämänsä.”

Joulupäivänä 1883 sattui toinen surullinen tapaus. Silloin hukkuu Herttoniemen lahden heikoilla jäillä kirvesmies Gustafsson, Strömsin tilan renki Öhman ja kalastaja Hakkaraisen 14-vuotias poika.

Nya Pressen kertoi, kuinka heidät saatiin ylös voimakkaasti virtaavasta vedestä neljännestunnin jälkeen, mutta silloin kaikki kolme olivat jo elottomia. Suomen Wirallinen Lehti kirjoitti 8.4.1884, kuinka puutarhuri Anders Johansson ”Hertonäsistä” oli ajanut heikkoihin jäihin kaupungin ja ”Wiaporin” välillä. Mutta sillä kertaa onni oli myötä. Vapaaehtoinen pelastusväki oli saanut sekä miehen että hevosen ylös.

Utiskynnys ylittyi myös tavanomaisissa tappeluissa, varsinkin jos teräaseet olivat saaneet keskeisen roolin. Pidätyt humalaiset löysivät hekin tapauksensa lehtien sivuilta aika ajoin.

Herttoniemestäkin näitä uutisia tehtiin. Huhtikuussa 1888 Herttoniemestä löytyi itsemurhan tehneen naisen ruumis. Hän oli pukeutunut hyvin, mitä **Huvudstadsbladetin** uutinen muisti korostaa.

Uusi Suometar ja muutama muukin sanomalehti selosti lokakuussa 1873 jännittävää ryöstörytystä. Kartanosta toimitettiin säännöllisesti maitoa kaupunkiin myyntiin. Kun maidonmyyjä Anna Liisa Siekkinen oli ehtinyt eräänä perjantaina paluumatkalla kaupungista kartanolle jonnekin ”Wikin” navetan ja Herttoniemen välille, tuntematon lyhyttukkainen ja viiksekäs mies tarrasi kiinni hänen kärryihinsä ja alkoi etsiä röyhkeästi rahaa.

Reipas vaimo puolusti itseään ja kartanon omaisuutta kaikin voimin sillä seurauksella, että kärryt yhtäkkiä keikahitivat kumoon. Harmaaseen nuttuun pukeutunut rosvo putosi maahan ja vaimoihminen pääsi pakenemaan. Sanomalehti antoi tuntomerkkejäkin: ryttäkän seurauksena miehelle jäi maitoastian jälki vasemmalle puolelle kasvoja.

Huvila-asutuksen lisääntyessä myös laivaliikenne Helsingin lähivesillä kasvoi. Herttoniemi oli usein esillä ilmoitettaessa paikkakunnan ohi kiitävistä laivareiteistä. Onnettomuuksiltakaan ei välttytty. Heinäkuussa 1884 Suomen Wirallinen Lehti kertoi, kuinka höyrylaiva Degerö oli ajanut kiviä vasten Herttoniemen kartanon lähistöllä. Pot-

kuri särkyi ja laiva piti hinata kaupunkiin. Matkustajat saivat jatkaa matkaa pienillä veneillä.

Finland lehdessä raportoitiin elokuussa 1890 Helsingin seudulla riehuneen myrskyn aiheuttamista tuhoista. Herttoniemessä kuten sen lähialueillakin puita kaatui valtavat määrät.

Kaikki uutiset eivät suinkaan liittyneet onnettomuuksiin, tappeluihin tai sairauksiin. Herttoniemi oli 1800-luvun lopulla muodostumassa suosituksi kesähuvila-alueeksi. Se näkyi lehdistössä ilmoitteluna vapaista vuokrattavista huviloista ja huoneista. Yhteiskunnallinen muutos ja palvelujen parantuminen näkyi myös 1880-luvulla sanomalehtikeskusteluissa. Huomiota sai muun muassa Herttoniemeen vuonna 1883 rakennettu pieni puhelinkeskusasema, josta vedettiin sivujohtoja lähikyliin. Samalla vuosikymmenellä ajankohtais-tui myös kansakoulukysymys Herttoniemessä.

Lähde: Helsingin yliopiston kirjaston Historiallinen sanomalehtikirjasto 1771 -1890.

Eva Packalén

Herttoniemen kotisivu www.herttoniemi.fi täyttää vuoden

Kiitokset sekä lukijoille että toimituskunnalle!

Herttoniemen kotisivut ovat paikallisen tiedottamisen kanava, joka tarjoaa tiedotus ja keskustelufoorumia alueen ajankohtaisista asioista sekä kokoaa tietoja Herttoniemestä ja sen elämästä. Herttoniemi-seura ry. vastaa Herttoniemen kotisivun kehittämisestä ja ylläpidosta.

Herttoniemen kotisivulla oli jo kevään kuluessa 4000-5000 käyntikertaa kuu-kaudessa. Parhaimmat onnistumiset olivat herttoniemeläisten eduskuntavaaliehtdokkaiden esittely helmi-maalikuussa sekä tiedonvaihto ja keskustelu alasteen koulun lakkautusehdotuksesta huhti-toukokuussa. Historiapolku on saanut myös paljon kiitosta.

Olemme saaneet myös kaksi ensimmäistä yhteistyökumppania ja tukijaa

mukaan etusivulle. K-Hertta ja Edupoli ovat todella hienot yhteistyökumppanit. Kiitos heille! Upea alku. Lisää yhteistyökumppaneita mahtuu toimintaan mukaan. Silloin voisimme tilata sivuille joitakin artikkeleita mielenkiintoisista aiheista silloin tällöin.

Metroaseman infotaulu pyöri sivujen tukena alkuvuoden hienosti, mutta teknisten vaikeuksien takia taulu oli suljettuna 3-4 viikkoa huhti-toukokuussa. Nyt se taas toimii.

Taideteollisuuskorkeakoulun ulkolaisien opiskelijoiden Herttoniemen teollisuusaluetta koskeva projekti hyödynsi kotisivuverkostoa. Tulokset ovat luetavissa sivuillamme. Hieno juttu ja kiitokset mukana olleille.

Valokuvia olemme toivomuksien mukaan saaneet liitetyksi toimivaksi osaksi sivuja.

Herttoniemi.fi sivuja tehdään vapaaeh-

toisvoimin kaikille herttoniemeläisille, joten kaikenlaiset juttuaiheet ovat tarpeen. Mitä enemmän sivuilla on juttuja ja kävijöitä sekä meitä paikallisia sisältötuottajia, sitä paremmin ne palvelevat kaikkia. Olet kovin tervetullut rakentamaan sivuja edelleen! Voit tehdä uutisia tai lisätä tapahtumatietoja sekä muita juttuja sivuille kiinnostuksesi ja mahdollisuuksiesi mukaisesti ilman mitään sitoutumisvelvoitteita. Ota yhteyttä nettisivujen toimituskuntaan (eeva.kuuluvainen@kolumbus.fi).

Maaliskuun infotilaisuudessa saatiin lisää toimijoita, mikä on tosi tärkeää ja suuri saavutus. Keväällä monet ovat olleet entistä aktiivisempia kotisivujen käyttäjinä ja sisällön tuottajina. Kiitos siitä kaikille osapuolille ja eristyiskiitos Soile Atacocugulle ja Panu Kuuluvaiselle, jotka toimivat sivujen kantavina voimina!

MUISTELUA ITÄ-HELSINGIN VAIHEISTA

Juhani Pösö

Herttoniemen, Laajasalon, Roihuvuoren ja Tammisalon vaiheita 1950-luvulta lähtien omakohtaisesti koettuna.

Suomalaiset rakensivat itse talonsa Helsinkiin

Puhuin syyskuussa 2005 vanhemman tyttäreni Päivin aviomiehen isän, runoilevan poliisin rikosylikonstaapeli Yrjö Ketosen kanssa Helsingin rakentamisesta sodan jälkeen. Yrjö totesi, että 1950-luvulla Kaakkois-Helsingissä muutettiin suomalaisten rakentamiin taloihin. Suomalaiset rakensivat itse talonsa Itä-Helsinkiin. Juuri niinhän se oli.

Itä-Herttoniemeen, myöhemmältä nimeiltään Roihuvuoreen, muutin 15-vuotiaana perheen mukana Imatralta, Immolasta Kaakkois-Suomen Rajavartiostosta, jossa isäni oli toiminut rajavartiostoupseerina. Isäni Toivo Pösön ja äitini Anna Pösön o.s. Toiviainen sukujen juuret ovat satojen vuosien takaa Laatokan Karjalasta Hiitolasta. Isäni jäi talvisodan jälkeen Rajavartiokoihin ja hänen asemapaikakseen tuli Kaakkois-Suomen Rajavartiosto – Immola. Äitini oli talvisodan jälkeen sukulaistensa kanssa evakossa Saarijärvellä. Isän Immolaan tulon jälkeen äiti lähti Saarijärveltä vanhempien sisarieni kanssa kohti Immolaa. Jyväskylässä tuli eteen synnytyksen aika. Minä nimittäin olin kulkenut koko talvisodan mukana äitini kohdussa. Synnytyksen jälkeen matka jatkui kohti Immolaa, jossa sitten vietin 15 seuraavaa vuotta.

Kun Tali-Ihantalalan suurtaistelusta oli kulunut 60 vuotta, Helsingin Sanomissa oli 28.6.2004 puolen sivun kokoinen kuva, jossa syöksypommittajat ovat lähdössä pudottamaan lastinsa puna-armeijan ryhmiin ja ottavat korkeutta Immolan lentokentältä Imatralla 2.7.1944 otetussa valokuvassa. Ison tekstin alapuolella vasemmassa alakulmassa todetaan: Pohjoismaiden suurin taistelu tukki neuvostoarmeijan tien

Etelä Suomeen. Ulkomaisia rakentajia olisi ollut tulossa, mutta suomalaiset tekivät itse rakennustyöt 1950-luvulla. Toinen kuva on Karjala -lehdestä 22.7.2004, jossa samat Junkers-Ju Stukat ovat lähdössä Immolan lentokentältä kohti Tali-Ihantalaa.

Valtakunnan historiasta Itä-Helsingin historiaan

Lähdin 15-vuotiaana marraskuun alussa 1955 aamulla kouluun Tikkurilasta Helsingin II lyseoon (Tossuun) Torkkelinmäelle Kallioon. Iltapäivällä koulun jälkeen lähdin bussi n:o 35:llä kohti uutta kotia Roihuvuorentie 9:ssä.

Asuntoyhtiömme Roihuvuorentie 5, 7 ja 9 talot olivat rintamamiestaloja. Tien vastakkaisella puolella oli kaupungin vuokratalo Roihuvuorentie 10-16. Ja siihen valmiit talot Roihuvuorentien varrella loppuivatkin. Taloamme vastapäätä tyhjällä tontilla oli kivenmurskaamo. Sen yläpuolella mäen päällä rakensi HAKA Roihuvuorentie 18 taloja. Talojen rakennustekniikka oli jotain sellaista, mitä en ollut eläissäni nähnyt, eli elementtirakentamista. Taloja rakennettiin ikään kuin mehiläiskennoja. Talojen ulkosivut olivat avoimet. Sitten ulkosivuille asennettiin seinät ikkunoihin. Päälystetty Roihuvuorentie päättyi Vuorenpeikontien kulmaukseen. Siinä oli bussi n:o 35:n päätepysäkki ja kääntymispaikka. Tie jatkui siitä eteenpäin maapohjaisena.

Suoraan talomme edessä samalla puolen tietä oli kiviaindalla rajattu metsikkö. Aidassa oli rautaportti, josta jatkui tie Kulutusosuuskuntien Keskusliitto KK:n rakennuksille; opistorakennukselle (nykyisin Itä-Helsingin musiikkiopiston käytössä) sekä oppilasasuntoloille.

Koulut ja koulunkäynti

Roihuvuoressa ei ollut viisikymmentäluvulla vielä omia kouluja. Niinpä tuoloin yhdeksänvuotias nuorimmainen siskoni Eeva-Sisko jatkoi koulunkäyntiään Helsingissä kolmannelta luokalta Länsi-Herttoniemessä Ahmatien kansa-

koulussa. Kouluun kuljettiin Roihuvuoresta suoraan Herttoniemen teollisuusalueen läpi Ilvestielle ja siitä edelleen Karhutien kautta Ahmatielle. Ilvestiellä asui tyttärensä perheen omakotitalossa Frans Eemil Sillanpää, joka pitkäparlaisena ukkina liikkui Karhutien, Susitien, Ahmatien kulmilla ja jutteli mielellään tiellä liikkuneiden koululaisten kanssa.

Ahmatien koulu toimi tuohon aikaan kahdessa vuorossa ja oppilaita oli lähi-seuduilta n. 600. Nykyisin koulussa on oppilaita n. 250. Itse jatkoin koulunkäyntiäni Helsingissä Helsingin II lyseossa (Tossussa) Torkkelinkadulla Kalliossa. Kouluun kuljin bussilla n:o 35 (Länsi Herttoniemen bussin numero oli 32). Sen muistan, että bussit olivat aamuisin niin täyteen pakattuja, että rahastaja joutui useaan kertaan kehoittamaan matkustajia siirtymään eteenpäin, jotta takaovet saatiin kiinni. Kulosaarensilta oli tuohon aikaan vanha puusilta, jossa oli pieniä mäkiäkin. Maaliskuun alussa 1956 aloitti tasavallan presidenttinä Urho Kekkonen. Samaa aikaan alkoi valtakunnassa yleislakko. Yleislakon ajan kuljin 15-vuotiaana kouluun Roihuvuoresta Torkkelinmäkeen seitsemän kilometrin matkan kävellen. Kulosaaren nykyinen silta valmistui 1960-luvun vaihteessa.

Rakentaminen jatkuu

Uusien asuintalojen rakentaminen jatkui vilkkaana niin Itä- kuin Länsi-Herttoniemessäkin. Kesälomalla 1956 pääsin töihin Siilitie 1:n rakennustyömaalle. Urakoitsijana toimi Tehdasrakenne Oy. Kun menin työmaalle töitä kyselemään, tutki mestari verokirjaani ja totesi, että poikahan on juuri kesäkuussa täyttänyt 16 vuotta, joten ei muuta kun töihin. Toimin työmaalla vanhan muurarin apulaisena eli tein muurarille sementtimyllyllä sementtiä ja kannoin sementtiämpärit muurarille.

Seuraava kohde oli Holvi Oy:n työmaa Siilitie 5:ssä. Saman talon alakerrassa katutasossa sijaitsi myöhemmin Herttoniemen kirjasto. Hyvin on jäänyt mie-

leeni se kun vanhemman miehen kanssa olimme rakennuksen perustuskävännön pohjalla lapioimassa saviliejuja ja vanhempi mies sanoi: ”Kaiva poika perkele, että tiedät mitä on veren maku suussas”. Kesällä 1957 olin ulkotöissä Herttoniemen Yhteiskoulun työmaalla. Urakoitsijana toimi HAKA. Tuona kesänä sain ensimmäisen kerran samansuuruisia palkkaa kuin aikuiset miehet. Koulu aloitti toimintansa loppukesästä. Koulun ensimmäisellä luokalla aloitti nuorin sisareni Eeva Sisko. Kolmekymmentä vuotta myöhemmin aloitti vanhempi tyttäreni Päivi koulunkäynnin samassa koulussa ja häntä kolme vuotta myöhemmin nuorempi tyttäreni Tuija.

Kotiuduun armeijasta toukokuussa 1961. Opiskelun Helsingin Yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa aloitin syyskuussa 1961.

Toukokuussa 1961 menin armeijakaverini Raimo Rantasen – Hiljaisen Ramin – kanssa töihin suurelle työmaalle Mäenlaskijan tien päässä. Talo oli kaupungin vuokratalo, jossa oli viisi rappua ja kahdeksan kerrosta. Olin miltei koko kesän töissä rapparin kelkassa. Seinä mentiin kelkan leveydeltä ylhäältä alas kolmeen kertaan. Ensin lyötiin tartuntakynnet, sitten krossaus ja lopuksi pin-tarappaus.

Urheilu ja liikunta

Kävely ja luistelu olivat luontevaa liikuntaa heti talvella 1955-1956. Useamman kerran viikossa kävelimme poikaporukassa Länsi-Herttoniemen puolelle Eränkävijäntorin tuntumaan. Toisinaan kävelyretkemme suuntautuivat Tammisaloon kautta jään yli Laajasaloon (Degruun), jossa kävimme elokuvissa matalassa puurakennuksessa. Erityisesti on jäänyt mieleen Benny Goodman elokuva ja kappale American Patrol. Tammisaloon ja Roihuvuoren rajalla olevalta kivilaiturilta teimme pitkiä luistelureissuja Marjaniemeen ja aina Vuosaareen saakka. Jo seuraavana talvena 1956-1957 pelasin jääpalloa Herttoniemen Tovereissa (nykyisin Herto). Kotikenttämme oli Siilitien urheilukenttä. Kaikkiaan meitä roihuvuorelaisia pelasi samassa joukkueessa viisi kuusi kaveria. Kesällä oli polkupyörä loistava kulkuväline, jolla tuli kierreltyä lähiseutuja ja toisaalta hyvinkin laajalla alueella. Jonkin verran tuli käytyä uimassa

mainitsemallani Tammisaloon kivilaiturilla ja Laajasalossa, mutta ennen kaikkea Marjaniemessä. Marjaniemen uimarannasta oikealle katsoen oli aidan takana kalliot, joiden Roihuvuoren puoleinen ranta oli oivallinen uintipaikka. Alue kuului KK:lle. Erään kaverini isä oli töissä KK:lla ja he asuivat KK:n puolella, joten tähän vedoten saatoin rauhassa käydä uimassa myös KK:n puolella.

Porukassamme kulki Tammelundin liikenteen liikennöitsijän poika. Muistan hänen kertoneen, että Tammisalossa sijainneessa kapeassa tummassa kerrostalossa asui bussiyhtiön henkilökuntaa mm. rahastajia. Lähdin loppukesästä 2005 etsimään tuota rakennusta. Ajoin Tammisaloon kirkolta säteittäin kohti siltaa. 1950-luvun loppupuolelta maisemat olivat toki muuttuneet. Joka puolelle nousseet uudet rakennukset vaikeuttivat etsintää ja vanhan maiseman hahmottamista tähän nykyiseen. Pitkään kierreltyäni aloin jo olla varma, että rakennus on purettu. Viimein osuin Kummeltielle, jossa korkeiden kuusi-takaa pilkotti tutun näköinen nelikerroksinen, yksirappuinen tumman punatiilinen rakennus. Talossa ei ole parvekkeita ja kaikki ikkunat ovat samankorkuisia, korkeita ja kapeita. Ikkunat olivat sälekaihtimilla peitetyt ja vaikutti, että talossa olisi edelleen asukkaita. Myöhemmin olen kuullut, että talon on rakennuttanut Amerikoissa kauan ollut mies, joka vanhaan kotimaahan palattuaan oli halunnut rakentaa tänne oman tornitalonsa Amerikan malliin.

Herttoniemen hyppyrimäki

Herttoniemen mäkihyppyperinne näkyy hyvin jo Herttoniemen kadunnimistöissä. Herttoniemen pääväylä Hiihtomäentie alkaa Herttoniemen liikennemyyrän kohdalta, jatkuen Metroaseman ohi, nousten edelleen Herttoniemen kirkon ohi ja saavuttaen lakipisteensä juuri ennen Majavatien risteystä. Majavatie päättyy kääntymispaikkaan, josta nousee maapohjainen tie kohti Vanhan kaupungin lahtea. Siinä mäen päällä mahtavan kallion päällä sijaisi tuo kuuluisa Helsingin suurin hyppyrimäki. Majavatien risteysjälkeen tie jatkuu Hirvenpään Majan ohi, edelleen Eränkävijän torin ohi päättyen Siilitien urheilupuiston laitaan. Li-

kenneymyrän kohdalta tie jatkuu ylös kallioille nousevana Hiihtäjätienä. Metroaseman jälkeen Hiihtomäentietä erkanevat vasemmalle ennen kirkkoa Mäenlaskijantie.

Herttoniemen hyppyrimäki oli talvella ahkerassa käytössä. Siellä järjestettiin näyttäviä mäki-kisoja.

On syytä muistaa, että 1950-luvulla esimerkiksi Lahden vanhasta puumäestä hypättiin runsaat 70 metriä, joten Herttoniemen mäen yli 50 metrin hypyt olivat aivan normaalimitaisia. 1950-luvun loppupuolelta lähtien kävimme kavereiden kanssa katsomassa mäki-kisoja Herttoniemen mäessä. Vielä 1960-luvulta muistan mäki-kisat, jossa hyppäämässä oli kultamitalimies Veikko Kankkonen. Kankkosella oli nimissään myös mäen mäkiennätys 55 metriä.

Muutin perheineni taloon Majavatien 14 vuonna 1973 helmikuussa. Majavatien 14 on vuonna 1954 valmistunut nelikerroksinen pistetalo. Talo sijaitsee Majavatien päässä. Asunomme ikkunoista neljännessä kerroksessa Vanhan kaupungin lahdelle päin seisoi suoraan edessä Herttoniemen hyppyrimäen puinen ylämäki. Majavatien 14 on harvinaisuus nelikerroksisena kerrostalona Herttoniemessä sikäli, että talossa on hissi. Veräjällä varustettu kahden hengen hissi toimii talossamme edelleen erinomaisesti. Muistona rakentamivuodesta on hissien seinään kiinnitetty metallikilpi, jossa on Kone Osakeyhtiön logo kaksine rattaineen ja teksti: Valm. vuosi 1954. Selityksenä hissille on varmaankin se, että Kone Osakeyhtiö omisti asunnon neljännessä kerroksessa. Meidän asunomme ensimmäinen asukas on ollut Pekka Herlin. Asunto-osakkeidemme ensimmäisen siirron on Kone Osakeyhtiön puolesta allekirjoittanut Pekka Herlinin isä Heikki H. Herlin.

Talvella 1973 hyppyrimäki oli täydessä käytössä. Makuuhuoneemme ikkunasta neljännessä kerroksesta näki hyvin, kun hyppääjä valmistautui tornissa hyppyyn, lähti liikkeelle ja pipo hävisi näkyvistä. Mäki purettiin 1970-luvun puolivälissä. Sääli sinänsä, mutta pohjoissivun ikkunoistamme avautui samalla esteetön näkymä Vanhan kaupungin lahdelle. Keväällä voi seurata muuttojoutsenten saapumista lahdelle. Keväällä ja syksyllä ilmestyvät lintuharrastajat kallioille kaukoputkineen ja

kiikareineen seuraamaan muuttolintujen liikkumista. Uuden vuoden aattona kallion laki täytyy ilotulitusrakettien ampujista, jotka saapuvat paikalle perhekunnittain. Olohuoneemme ikkunas- ta on näköyhteys Kulosaaren sillan yli Kruununhakaan, Suurkirkkokin näkyy ja pimeään tultua näkyy, kun Suomen-

linnan majakan torni vilkuttaa H-kir- jainta eli neljää lyhyttä välähdystä.

Uusi hyppymäki rakennettiin Siilitien urheilupuistoon. Mäestä tuli edelliseen verraten vaatimattomampi. Mäkiennä- tys on 45 metrin paikkeilla. Mäen vie- ressä on lasten harjoittelumäeksi raken- nettu pikkumäki, josta voi hypätä vä-

hän yli 10 metrin leiskauksia. Vanhan mäen purkamisen jälkeen rakennettiin Siilitien mäen viereen nykyisen half- pipen paikalle Spede Pasasen kehittä- mä linkomäki, josta hypättiin jopa 65 metrin hyppyjä. Linkomäki ilman ylä- mäkeä toimi vauhdin antajana, mutta mäkihyppääjien suosioon se ei päässyt.

Tiesitkö Herttoniemestä: Herttoniemi arkkitehtien kaupunginosana

Leena Vallinkoski-Sipilä

Kävelemällä vanhassa Herttoniemessä voit tutustua 1940- ja 1950-luvun parhaisiin arkkitehteihin heidän töittensä kautta. Pääosa osa töistä on pienehköjä asuinrakennuksia, julkisia rakennuksia edustavat koulut.

Kulkureittisi voisi olla esimerkiksi tällainen:

Siilitie 1 aivan Siilitien metroasemalla koostuu viidestä pitkästä, viihtyisän näköisestä, vihreästä lamellitalosta. Ne ovat Kaj Englundin piirtämiä.

Kaj Englund oli tärkeimpiä asuntoarkkitehtuurin kehittäjiä sodanjälkeisessä Suomessa.

Kauempana siintävät Siilitien muut siinänsä komeat ja komeasti sijoitetut rakennukset. Arkkitehtinä oli mm. Einari Teräsvirta. Julkisivujen pellytys on kuitenkin turmellut rakennusten alkupeistä asua, joka toivottavasti joskus tulevien korjausten aikana saadaan uudelleen esille.

Pientaloalueelle tullessa, Näätätien ja Oravtien kulmassa oleva rivitalo, Oravatie 49, on Heikki Sirenin piirtämä.

Omakotialueella huomaat, että talot eivät ole aivan rivissä ja puutarhat muureineen ovat hieman oman tyyppisiänsä muihin pientaloalueisiin verrattuna. Tämä miellyttävä yleisvaikutelma on suurelta osin Elisabeth Kochin ansiota. Hän oli aikakautensa merkittävin puutarha-arkkitehti ja hänen suunnittelunsa on vaikuttanut olennaisesti tonttien käyttöön alueella.

Vanhaa Herttoniemeä leimaa rakennusten sijaitseminen viehättävästi, luonnon muodot huomioon ottavasti. Vuonna

1946 vahvistetussa, Birger Brunilan laatimassa keskeisen Herttoniemen asemakaavassa oli noudatettu luonnonmuotoja ja sallittu rakennuksen sijainnin hienosäätö paikalla tontin antamisen mahdollisuuksien mukaan.

Palatessa Kettutielle ja näet Herttoniemen yhteiskoulun ja lukion rakennukset Kettutie 6:ssa.

Arkkitehtiprofessori Ahti Korhosen suunnittelema, vuosina 1957-60 rakennettu koulu on niukka-ilmeinen. Se sai 2000-luvun alussa Tapio Saarelaisen suunnitteleman lisärakennuksen. Nykyisessä muodossaan koulu on mainetta saanut, poikkeuksellisen upea esimerkki onnistuneesta täydennysrakentamisesta.

Erätoria lähestyttäessä tornitalot Kettutie 4:ssä ovat Eliel Muoniovaaran piirtämiä samoin kuin Erätörin ostokeskus. Hänen muita töitään ovat Majavatie 10-14 ja Mäyrätie 12-14. Muoniovaara itsekin asui ostokeskuskompleksissa. Myös Siilitien ja Hiihtäjätien alueet kaavoittanut Irma Mikkola asui itse Herttoniemessä, Hiihtomäentie 20:ssä, Reima Pietilän naapurina. Arkkitehtien omalla asumisella alueella oli merkityksensä alueen piensuunnittelun onnistumiseen.

Yhteiskoulun rakennus näkyy paremmin, jos kiertää ostokeskuksen ja kulkee Hiihtomäentien päähän. Matkalla voi katsella toisella puolella katua Hiihtomäentie 40:tä ja 44:ää, joiden piirtäjän, Niilo Kokon töitä voit nähdä myös Portimonpolku 3:ssa ja 4:ssä.

Niilo Kokko suunnitteli Lasipalatsin Viljo Revellin ja Heimo Riihimäen kanssa.

Erätörin vieressä on Jorma Järven suunnittelema Herttoniemen kansakoulu, kylän ehdoton keskus.

Jorma Järvi on suunnitellut yhdessä Toivo Jäntin kanssa myös koulun ohi kulkevalla Karhutiellä numero 26 puisen rivitalon. Se ja sisartalo Karhutie 23 toisella puolella katua ovat Puutalo Oy:n tuotantoa ja kuuluvat varhaisimpiin tehdasvalmisteisista osista valmistettuihin taloihin Suomessa. Rivitalot muodostavat tunnelmallisen, todella 1950-lukuisen kokonaisuuden. Jorma Järven muita töitä ovat mm. Helsingin pääposti ja Uimastadion.

Toivo Jäntti tunnetaan ennen kaikkea (yhdessä Yrjö Lindgrenin kanssa) Helsingin Olympiastadionin suunnittelijana.

Karhutietä jatkettaessa Karhutie 20-22:ssa sijaitseva kaksikerroksinen Toivo Jäntin puukerrostalo oli aiemmin Sohlbergin tehtaiden työntekijöiden asuintoina. Samalla tontilla sijaitsi puinen Aarne Ervin pientyyppitalo, tehtaan johtajan asunto. Se Korvattiin 1980-luvun alussa pienkerrostalolla.

Kirkon parkkipaikalta kannattaa kääntyä katsomaan alas yli puiston ja yli Itäväylän avautuvaa, ehkä Herttoniemen komeinta rakennetun kaupungin näkymää entisille Sohlbergin tehtaiden rakennuksille: matalien valkoisten hallien takana vauras, tiilinen, Einari Teräsvirran ja Erkki Huttusen suunnittelema teollisuus- ja konttorirakennus. Sohlbergin asuintalojen ja teollisuusrakennusten kokonaisuus kuvaa yhden yrityksen välityksellä 1950-luvun Herttoniemen rakentajien ideaa: rakennettiin työpaikat ja työntekijöille kodit palveluineen.

Einari Teräsvirta tuli tunnetuksi komeista teollisuus- ja toimistorakennuksistaan. Muun muassa hotelli Marski ja nykyisin Itämerentaloksi kutsuttu Alko Oy:n varasto- ja toimistorakennus Salmisaassa ovat hänen töitään.

Karhutien, Itäväylän ja Susitien rajaama Karhulinna asunto- ja päiväkotikompleksi viistosti kirkkoa vastapäätä on yksi Markus Tavion Herttoniemeeseen piirtämistä kokonaisuuksista. Hänen tuotantonsa antaa leimaa Herttoniemen lisäksi Tapiolalle ja Maunulalle.

Vuonna 1958 valmistunut Herttoniemen kirkko Karhutien ja Hiihtomäentien kulmassa on Osmo Lapon piirtämä. Se näyttää uudemmalta. Ehkä sen sijoittaisi mielellään 1960-luvun lopulle. Olemuksellaan ja monine toimintatiloineen se viestii halua olla mukana seurakunnan arjessa.

Kun kirkolta katsoo Hiihtomäentietä alaspäin, näkee Herttoniemen metroasemaa lähestyttäessä Hiihtomäentie 18:n. Tämä Bostadsaktiebolaget Lönegropen on Hilding Ekelundin myöhäistuotantoa.

Hilding Ekelund oli vuosisatamme merkittävimpiä suomalaisia suunnittelijoita ja arkkitehtuurin vaikuttajia. Hänen töitään on mm. Taidehalli (yhdessä Jarl Eklundin kanssa) ja Töölön kirkko.

Keskikaupungilta tullessa Herttoniemen alun maamerkkeinä kohoavat komeasti Lauri Siparin suunnittelemat Hiihtovuoren tornitalot Hiihtäjätien päässä. Lapin jälleenrakennuksen symboli, Sallan kirkko on Siparin piirtämä yhdessä Eero Eerikäisen kanssa.

Kirjoituksen pääasiallinen lähde on ollut Lauri Putkosen tutkimus ”Herttoniemen rakennettu ympäristö”. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisusarja 1994:23.

SPR Herttoniemen osaston jäsenenä Sinulla on mahdollisuus kuulua maailmanlaajuiseen järjestöön

Kontaktileirille HerziCamp'07 osallistui 46 nuorta

Olet jo ehkä tavannutkin meitä Nälkäpäiväkeräysten yhteydessä tai leikkipuistojen kevättapahtumissa. Ystävätoiminta on osastomme keskeisin toimintamuoto, lisäksi meillä on nuorten tukihenkilötoimintaa ja kontaktitoimintaa eli vammaisten ja vammattomien nuorten yhteistoimintaa. Toteutamme Punaisen Ristin valtakunnallisia keräyksiä, joista seuraava, Nälkäpäivä, järjestetään 20.-22.9.2007. Kerääjäksi voi ilmoittautua soittamalla Korttelitupaan, joka on osastomme ”päämaja”. Siellä tarjoamme ympäristön vanhuksille juttuseuraa ja kahvit tiistaisin 11-14 ja torstaisin 12-15, siellä myös askarrellaan ja kokoustetaan. Kerran kuussa vietämme ”Leppoisan lauantain”, ohjelmallisen kahvitilaisuuden Kettukerholla. Lisäksi järjestämme virkistystilaisuuksia Herttoniemen sairaalan potilaille ja Kettutien palvelutalon asukkaille.

Osa vapaaehtoisista toimii henkilökohtaisina ystävinä, osa on mukana yhteisissä tapahtumissa. Vanhuksen ystävä on juttukaveri tai lenkkiseura, yhdessä voidaan harrastaa kulttuuria tai käydä asioilla. Vapaaeh-

Jokaiselle löytyy tekemistä – kaikkia tarvitaan

Ystävätoiminta on yhdessä vietettyjä hetkiä, se on palkitsevaa.

toinen voi toimia myös kahvinkeittäjänä, seurana virkistystilaisuuksissa tai vaikkapa käynnistää alueen valmiustoimintaa. Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi perehdyttää Punaisen Ristin periaatteisiin ja antaa valmiudet toimia ystävänä. Ystävätoimintaan voi tuoda omaa osaamista ja saada uusia ideoita muilta osallistujilta. Ikä ei ole este- toiminta sopii kaikille! Iloitsemme myös kannatusjäsenistä!

**Punainen Risti, Korttelitupa,
Siilitie 7 T-talo, puh: 040 334 31 91
Tervetuloa mukaan toimintaan!**

VAPAAEHTOISTOIMINNAN PERUSKURSSI

Punainen Risti Röda Korset

Herttoniemessä, Siilitie 7 T, kerhohuone
- keskiviikkoisin 12.9 – 10.10.07 klo 17.30-20
ja lauantaina 15.9.07 klo 12-15

Kurssin tavoite antaa valmiuksia toimia vapaaehtoistyössä mm. ystävänä vanhuksille tai vammaisille, kahvinkeittäjänä, juttuseurana, ulkoiluttajana, tukihenkilönä nuorelle tai osaston rutiineissa.

Lisätietoa kurssista ja ilmoitt.
päivisin 040-334 31 91, ilt 789 483

Suomen Punainen Risti / Herttoniemen osasto
www.redcross.fi/aktiivit/osastot/helsinki-uusimaa/herttoniemi
yhteistyössä OK:n kanssa

Avantouintia Tuorinniemessä

Yhä useammat ja useammat suomalaiset ovat todenneet avantouinnin virkistävän vaikutuksen. Tutkimusten mukaan avantoon pulahtamisen virkistävä ja piristävä vaikutus johtuu kylmän antamasta hormoniruiskeesta: stressihormonien erityis lisääntyy suurissa lämpötilavaihteluissa.

Kenelle avantouinti sopii?

Avantouinti sopii lähes kaikille, mutta yleisohje on, että sairaudesta kärsivän kannattaa neuvotella ennen avantoon pulahtamista lääkärin kanssa. Erityisesti sydän- ja verenpaineoireet saattavat estää avantouinnin.

Kaikki avantouinnin vaikutukset ovat yksilöllisiä. Avannossa käyntien määräästä, avannossa viipymisen kestosta ja saunomisesta avannon yhteydessä voi päättää jokainen itse. Kokeilemalla jokainen löytää oman tyylinsä ja tapanensa. Sairaana tai alkoholin vaikutuksen alaisena ei avantoon pidä missään tapauksessa mennä.

Avantouinnin suosio on pääkaupunkiseudullakin viime vuosina kasvanut ja avantouintimahdollisuuksia on lisätty. Herttoniemenrannan Tuorinniemessä

avantouintia on voitu harrastaa jo yli kymmenen vuotta. Toimintaa pyöritettiin keväeseen 2007 saakka Helsingin kaupungin ja HERA ry:n yhteistyöllä, mutta tulevalla, syksyllä 2007 alkavalla uintikaudella kaupungin yhteistyökumppanina on Herttoniemi-seura ry. Helsingin kaupunki pitää avannon avoinna, huolehtii valaistuksesta ja huoltaa muutoinkin ympäristöä. Avantouimareiden käytössä olevien lämpimien pukukoppien siisteydestä, uintikäyntien kirjaamisesta ja olosuhdetietojen välittämisestä Helsingin kaupungille huolehtii Herttoniemi-seura ry. Samoin seura välittää pukukoppien avaimia uimareiksi ilmoittautuville.

Mitä avantouinti maksaa?

Uimisen aloittaessasi joudut lunastamaan uimakopin avaimen, jonka kertaluonteinen lunastushinta on 15 euroa. Lisäksi uintikauden maksu on 30 euroa. Voit halutessasi myös liittyä Herttoniemi-seuran jäseneksi. Seuran jäsenmaksu on 6 euroa. Uimiseen ei tarvita erityisvälineitä. Monet kuitenkin hankkivat uimiseen sopivat tossut, jotkut lisäksi lämpökäsineet.

Kuinka ilmoittaudun avantouimariksi?

Jos olet halukas aloittamaan avantouinnin, ota yhteyttä seuran yhteyshenkilöön:

Paula Noromaa
puh. 040 700 2848

Jos havaitset avannossa tai muutoin ympäristössä puutteita, ota yhteyttä:

Markku Elva
puh. 040 777 1019

Kuinka pääsen mukaan vapaaehtoistoimintaan?

Herttoniemi-seura pyörittää toimintaansa, myös avantouintia vapaaehtoisvoimin. Jos olet kiinnostunut toiminnasta ja sen kehittämisestä, olet tervetullut mukaan. Ota tuolloin yhteyttä Meri-Sisko Eskolaan, e-mail meri-sisko.eskola@fonet.fi

Herttoniemen Apteekin siunaus

Joensuun piispa Arseni ja rovasti Kauko Puranen siunasivat Herttoniemen apteekin ja sen henkilökunnan 22.5.2007. Lämminhenkisessä juhlassa oli mukana apteekin henkilökunta perheineen ja ystävineen sekä herttoniemeläisiä vaikuttajia.

